

NHL Stenden Hogeschool

Opleiding tot Verpleegkundige

Bachelor voltijd (inclusief PGL-route) en deeltijd FLEX-route

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

Dit document betreft een beperkte opleidingsbeoordeling voor de bacheloropleiding tot Verpleegkundige bij NHL Stenden Hogeschool. De opleiding kent een reguliere voltijd- en deeltijdroute, een voltijd praktijkgerichte leerroute (PGL) en een flexibele deeltijdroute (FLEX). De reguliere deeltijdroute is aan het uitfasen en wordt in zijn geheel vervangen door de FLEX-route. In dit rapport wordt de reguliere deeltijdroute alleen beoordeeld op standaard 3 en 4.

Het panel heeft kennis gemaakt met een opleiding die innovatief, energiek en voortvarend is. De opleiding wil trots en lef uitstralen. Het panel heeft dat herkend en vindt dat de opleiding haar trots en lef verder mag uitbouwen, bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van nieuwe innovatieve leerroutes, zoals dat bij de PGL en de FLEX het geval is. Het panel is zeer positief over deze routes. De opleiding mag van het panel meer ruimte nemen om te experimenteren en te innoveren en mag hierbij de samenwerking opzoeken met anderen.

In alle varianten krijgen studenten al in het eerste jaar een goed en eerlijk beeld van de beroepspraktijk door in het eerste jaar al stage te lopen. Het panel heeft hier waardering voor. Verder is het panel lovend over de manier waarop de docenten luisteren naar de studenten. Studenten, alumni en mensen uit het werkveld zijn erg positief over de opleiding.

In juni 2019 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde van NHL Stenden Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding wordt verzorgd vanuit Leeuwarden. Het panel beoordeelt de opleiding als voldoende.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding, inclusief de PGL-route en voor de deeltijd FLEX-route.

De opleiding Verpleegkunde hanteert 'Lef' als een herkenbaar en onderscheidend element in haar werkwijze. Met lef richt de opleiding zich op drie punten: gepersonaliseerd onderwijs; trotse professionals en samenwerking met het regionale werkveld. De opleiding en de verschillende leerroutes die hieraan verbonden zijn, zijn ontwikkeld naar het landelijk opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020). De beoogde leerresultaten zijn herkenbaar en navolgbaar afgeleid van dit landelijk profiel en de daaraan gerelateerde CanMEDS-rollen, alsook aan het Nederlands Kwalificatieraamwerk NLQF. Daarmee voldoen de leerresultaten aan de eisen die nationaal en internationaal aan het hbo-bachelor niveau gesteld kunnen worden. De opleiding streeft ernaar bachelor studenten af te leveren die zelfstandig verpleegkundig leiderschap tonen. De rol van kwaliteitsverbeteraar binnen het verpleegkundig leiderschap mag in de ogen van het panel wel nadrukkelijker neergezet worden. De leeruitkomsten van de deeltijd FLEX-route zijn volgens het panel herkenbaar voor het werkveld, maar mogen voor een eenduidige interpretatie duidelijker geformuleerd worden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding inclusief de PGL-route voor de deeltijd FLEX-route.

De opleiding kent drie leercontexten die samenhangen met de verschillende leerroutes. In alle leerroutes krijgen studenten al in het eerste jaar een goed en eerlijk beeld van de beroepspraktijk door in het eerste jaar al stage te lopen. Hier heeft het panel waardering voor. De opleiding legt voor de reguliere voltijdroute, de deeltijd FLEX- route en de voltijd PGL-route verschillende relaties tussen de CanMEDS-rollen en het onderwijskundige concept per leerroute. De CanMEDS-rollen zijn geoperationaliseerd in de curricula van de opleiding en BN2020 is zichtbaar leidend voor de kennisontwikkeling. Het panel stelt vast dat er een adequate vertaling is gemaakt van opleidingsprofiel naar een onderwijsprogramma.

Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de deeltijd FLEX-route persoonlijk en individueel leren gestalte geeft. Over de manier waarop leerarrangementen opgebouwd zijn en geborgd worden en de rol die studenten hebben bij het opzetten van het onderwijsprogramma is het panel zeer lovend.

De opleiding leidt studenten op tot Bachelor verpleegkundigen met een onderzoekend vermogen. Gebaseerd op BN2020 wordt hieronder een drietal componenten verstaan, zijnde: een onderzoekende houding, het toepassen van kennis en het doen van (praktijkgericht)onderzoek. De opleiding past hierbij methodische elementen uit het gedachtengoed van Design Thinking toe. In combinatie met de waarde en uniekheid van Design Based Education (DBE) is het panel van mening dat de opleiding zich hiermee sterk onderscheidt van andere bachelor verpleegkunde opleidingen. Studenten zijn lovend over de betrokkenheid van de docenten. Studenten voelen zich persoonlijk benaderd en gehoord. Het panel is erg positief over de betrokkenheid, de persoonlijke aandacht voor de student en de bevoegenheid van het team.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding inclusief de PGL-route, de uitfaserende deeltijdopleiding en de deeltijd-FLEX-route.

Het panel stelt vast dat de opleiding een adequaat systeem van toetsing hanteert om het bereiken van de leerresultaten aan te kunnen tonen. Dat geldt voor alle varianten, inclusief de uitfaserende deeltijdopleiding. Toetsing wordt tevens ingezet om het leren te bevorderen. Leren en toetsen zijn met elkaar verbonden. De diverse routes kennen elk hun eigen toetsprogramma. Binnen de PGL- en de deeltijd FLEX-route is in de afgelopen jaren de ontwikkeling van leerwegaafhankelijk toetsen geoperationaliseerd. Vanaf studiejaar 2020-2021 gaat de reguliere route hier een start mee maken. Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de toetsing en beoordeling bij deeltijd FLEX-route is georganiseerd.

Het panel heeft met de opleiding gesproken over de wijze waarop studenten de beoogde leerresultaten bij het afstuderen aantonen. Met name de wijze van afstuderen van de reguliere voltijdroute kon naar mening van het panel beter aansluiten bij de ontwikkeling die met BN2020 landelijk in gang is gezet. De opleiding heeft inmiddels een plan van aanpak opgesteld waarmee het afstuderen vanaf 2020-2021 zodanig is ingericht dat aan de aandachtspunten van het panel tegemoet is gekomen.

Bij de beoordeling van de eindwerken wordt procedureel het vier ogen-principe toegepast. Indien de beoordelaars het niet eens worden, wordt er een derde beoordelaar ingezet. De opleiding ijkt de toetsen met het werkveld middels kalibratiesessies. Omdat in de opleiding meer geleerd en

getoetst wordt in de werkelijke beroepscontext is er aandacht voor de toetskwaliteit voor alle betrokkenen. Het panel is hier positief over.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding inclusief de PGL-route voor zowel de uitfaserende deeltijdopleiding als de deeltijd FLEX-route.

Het panel heeft vijftien eindwerken bestudeerd van de reguliere voltijdopleiding en de uitfaserende deeltijdopleiding. Het panel vond de kwaliteit van de eindwerken passend voor het bachelor niveau. Ten tijde van de visitatie studeerden de eerste studenten van de PGL-route en de deeltijd FLEX-route af. Omdat er nog geen beoordeelde eindwerken beschikbaar waren heeft het panel zijn oordeel over deze twee routes gebaseerd op beroepsproducten uit eerdere modules. Deze geven het panel voldoende vertrouwen dat studenten uit deze routes in staat zijn om bij hun afstuderen het bachelor niveau aan te tonen.

Verpleegkundigen die zijn afgestudeerd bij NHLStenden vinden snel hun weg op de arbeidsmarkt. Het panel heeft werkveldvertegenwoordigers gesproken en stelt vast dat deze zeer tevreden zijn over de kwaliteit van de afgestudeerden. Studenten uit de deeltijdroute FLEX groeien tijdens de opleiding binnen hun werkplek door in andere functies of andere rollen en krijgen andere taken toebedeeld. Het eindniveau sluit daarmee aan bij de ontwikkelingen die met de introductie van het nieuwe beroepsprofiel zijn ingezet. Het beroepsperspectief voor afgestudeerden is heel positief. De meeste studenten stromen na de opleiding door in een baan als verpleegkundige binnen de ziekenhuiszorg en in andere werkvelden zoals de GGZ, MGZ en VGG.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	10
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	14
Standaard 3 Toetsing	22
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	27
Eindoordeel over de opleiding	29
Aanbevelingen	30
Bijlagen	31
Bijlage 1 Bezoekprogramma	32
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	33
Bijlage 3 CanMEDS-rollen en kernbegrippen	34

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande Bachelor Opleiding tot Verpleegkundige van NHL Stenden Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van NHL Stenden Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (september 2016, Protocol Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten van de NVAO (september 2017) en de *NQA Handleiding opleidingsvisitaties 2018*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 19 juni 2019.

Het visitatiepanel bestond uit:

Prof. dr. O.A.A.M.J. Timmermans (voorzitter, domeindeskundige)

Prof. dr. B.M. Buurman (domeindeskundige)

Drs. C.J.M. Doumen (domeindeskundige)

Mevr. A.L. Vonk (studentlid)

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

Mevrouw G.I. Reynaert MA MEd trad op als secretaris van het panel.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen ter beschikking gesteld aan het panel en is een paneloverleg gepland ter voorbereiding van de visitatie. Dit vooroverleg heeft circa twee weken voor het visitatiebezoek plaatsgevonden. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het NVAO-kader. Vervolgens heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek besproken. Het panel heeft gesproken over de indrukken en observaties die zijn verkregen vanuit het zelfevaluatierapport en de bijlagen. Ook zijn de meningen over de geselecteerde eindwerken gedeeld. Conform de richtlijnen van het NVAO-kader is er bij twijfel over het niveau of de beoordeling van een eindwerk een tweede panellid als lezer ingeschakeld. Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezokedag. Waar nodig is

contact opgenomen met de opleidingen om de organisatie van de bezookdag verder te stroomlijnen.

Tijdens de bezookdag heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie bijlage 1) en het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Het laatste betrof met name onderwijs- en toetsmateriaal, de online leeromgeving en notulen van verschillende commissies, zoals bijvoorbeeld examencommissie en opleidingscommissie. Aan het einde van de bezookdag is in de deelpanels en door het gehele panel alle verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eindoordelen en belangrijkste bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Om het beeld compleet te krijgen, heeft de opleiding na de visitatiedag nog aanvullende informatie gestuurd ten aanzien van standaard 3. De aanvullende informatie betreft de omvang van de producten afstuderen van de reguliere opleiding en de waardering (credits) die daaraan is gegeven. Ook heeft de opleiding informatie toegestuurd over de voorgenomen wijze van afstuderen. Na het visitatiebezoek heeft de secretaris op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld en voorgelegd bij alle panelleden. Daarbij heeft het panel de aanvullende informatie van de opleiding gewogen en betrokken bij het oordeel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld dat voor hoor- en wederhoor op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleiding en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 15 oktober 2019

Panelvoorzitter

Dhr. Prof. dr. O.A.A.M.J. Timmermans

Lead-auditor

Mw. C.M.F. Bomhof MOC

Schets van de opleiding

De bacheloropleiding tot Verpleegkundige maakt sinds 1 september 2018 deel uit van de gefuseerde NHL Stenden Hogeschool (verder NHL Stenden). NHL Stenden profileert zich als 'internationale multicampus hogeschool' en wil in alle regio's waarin zij actief is een leidende positie innemen. De norm van de nieuwe hogeschool is het samen leren aan de hand van real-life vraagstukken.

Het onderwijs vindt plaats in een maatschappelijke context, zowel regionaal, nationaal als internationaal. De hogeschool heeft drie inhoudelijke zwaartepunten gekozen: Vital Regions, Smart Sustainable Industries en Service Economy, waarbij de Academie Gezondheidszorg en daarbinnen de hbo Verpleegkundeopleiding zich richt op het zwaartepunt Vital Regions.

De Academie Gezondheidszorg is een van de 14 academies binnen de nieuwe hogeschool en bestaat naast de bacheloropleiding Verpleegkunde uit de bacheloropleiding Vaktherapie en de masteropleiding Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn (DIZW). De bacheloropleiding Verpleegkunde is verbonden met de onderzoeksgroep en het kenniscentrum Zorg & Welzijn, dat bij zowel de Academie Gezondheidszorg als bij de Academie Social Studies hoort.

Met de fusie is het onderwijsconcept Design Based Education (DBE) aan de basis komen staan van de inrichting van het curriculum en de onderwijsleeromgeving van alle opleidingen, zo ook bij die van de opleiding tot Verpleegkundige. Twee van de vier leerroutes zijn in september 2016 ontwikkeld op basis van de DBE-uitgangspunten. Die twee leerroutes zijn nieuwe vraaggestuurde opleidingsroutes op basis van leeruitkomsten. In de voltijd is de opleiding gestart met de Praktijk Gerichte Leerroute (PGL) en in de deeltijd is de opleiding vanuit het landelijk experiment Flexibilisering deeltijdopleidingen gestart met hbo-verpleegkunde FLEX. Deelname aan dit experiment bood de hbo-verpleegkunde FLEX de mogelijkheid om het vaste onderwijsprogramma van de reguliere deeltijdopleiding los te laten. Deze wordt sindsdien uitgefaseerd. Het DBE-concept zal vanaf 2020-2021 met de reguliere voltijdroute gefaseerd geïmplementeerd zijn.

Op peildatum oktober 2018 kent de bachelor Opleiding tot Verpleegkundige de volgende studentenaantallen:

- Voltijd regulier: 627 studenten
- Voltijd PGL-route 55 studenten
- Deeltijd reguliere route (uitfaserend) 21 studenten
- Deeltijd Flex-route: 210 studenten.

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding en **voldoet** voor de deeltijd Flex-route.

De opleiding Verpleegkunde en de verschillende leerroutes die hieraan verbonden zijn, zijn ontwikkeld naar het landelijk opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020). De beoogde leerresultaten zijn herkenbaar en navolgbaar afgeleid van dit landelijk profiel en de daaraan gerelateerde CanMEDS-rollen, alsook aan het Nederlands Kwalificatieraamwerk NLQF. Daarmee voldoen de leerresultaten aan de eisen die nationaal en internationaal aan het hbo-bachelor niveau gesteld kunnen worden. De beoogde leerresultaten van de PGL- en FLEX-route zijn navolgbaar vertaald in eenheden van leeruitkomsten. De leeruitkomsten van de FLEX-route zijn volgens het panel herkenbaar voor het werkveld, maar mogen voor een eenduidige interpretatie duidelijker geformuleerd worden. De opleiding werkt vanuit de driehoek student-opleiding-werkveld op basis van gelijkwaardigheid, waarbij ieder zijn eigen expertise inbrengt.

Het panel heeft vertrouwen dat de verschillende opleidingsvarianten van de opleiding Verpleegkunde studenten opleiden tot startbekwame verpleegkundige bachelors die breed zijn gevormd en verpleegkundige zorg kunnen verlenen in verschillende zorgsettings.

Binnen het verpleegkundig leiderschap mag volgens het panel meer aandacht komen voor de rol van kwaliteitsverbeteraar.

Onderbouwing

Opleidingsprofiel

Vanaf studiejaar 2016-2017 is het landelijk opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020) en de daaraan gerelateerde Canadian Medical Education Direction for Specialist-rollen (CanMeds) richtinggevend voor de eindkwalificaties en beoogde leerresultaten van de opleidingsroutes van de opleiding.

De zeven CanMEDS-rollen en de daarbij horende competentiegebieden zijn:

1. Zorgverlener: vakinhoudelijk handelen
2. Communicator: communicatie
3. Samenwerkingspartner: samenwerking
4. Reflectieve EBP-professional (*Evidence Based Practise*): kennis en wetenschap
5. Gezondheidsbevorderaar: maatschappelijk handelen
6. Organisator: organisatie
7. Professional en kwaliteitsbevorderaar: professionaliteit en kwaliteit.

Het doel van de bacheloropleiding Verpleegkunde opleiding is om studenten op te leiden tot toekomstbestendige verpleegkundige bachelors die breed zijn opgeleid en verpleegkundige zorg kunnen verlenen in verschillende zorgsettings. Een Bachelor Verpleegkundige is dan in staat de CanMEDS-rollen geïntegreerd uit te voeren. De kernbegrippen binnen de verschillende competentiegebieden (bijlage 3) geven de taken aan, waar het om gaat in de verpleegkundige beroepsuitoefening.

Borging eindniveau

Het bachelorniveau van alle opleidingsroutes is afgestemd op het opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020. Bij de beschrijving van het eindniveau van de Bachelor of Nursing is uitgegaan van het Nederlandse kwalificatieraamwerk NLQF-niveau 6, waarin de bachelor-kernkwalificaties zijn verwerkt. Er zijn ook relaties gelegd met de Dublin descriptor, waardoor de aansluiting op internationale kwalificatievereisten is geborgd.

De studenten werken via een opbouw in niveaus in alle routes toe naar het beoogde eindniveau 'startbekwaamheid'. Binnen de reguliere route, de FLEX- route en de PGL-route zijn de relaties tussen de CanMEDS-rollen, beoogde tussen- en eindkwalificaties en de eindwerken verschillend gelegd, gebaseerd op het onderwijskundige concept per route. Voor de PGL- en de FLEX-route werken de studenten in alle fasen in het leerarrangement aan de zeven CanMEDS-rollen, waarbij het niveau en de complexiteit toeneemt per fase naar uiteindelijk NLQF 6 in de afstudeerfase.

Leeruitkomsten en competenties

De zeven CanMEDS-rollen zijn voor de voltijd PGL-route en voor de deeltijd FLEX-route duidelijk vertaald naar competentiegebieden en kernbegrippen, welke leiden tot passende leeruitkomsten. De reguliere route werkt nu nog met competenties en gaat in 2020 eveneens met leeruitkomsten werken. De competenties en leeruitkomsten zijn meetbaar gemaakt door ze te voorzien van indicatoren en beoordelingscriteria. Deze indicatoren en criteria staan aan de basis van de verschillende onderdelen van het opleidingsprogramma.

De leeruitkomsten van de PGL-route en de FLEX-route en de daaronder hangende rubrics, worden binnen een leerarrangement verbonden met de persoonlijke leerdoelen van de student en de leeractiviteiten die voortkomen uit de vraagstukken vanuit de werkplek.

De opgedane ervaringen in de PGL- en FLEX-route zijn voor de opleiding input voor de gestarte planontwikkeling om vanaf 2020-2021 een geïntegreerd onderwijskundig kader te bieden voor alle routes aan de hand van leeruitkomsten en op basis van het Design Based Education (DBE)-onderwijsconcept, wat in het volgende hoofdstuk wordt besproken.

Het panel is positief over de wijze waarop de leeruitkomsten in de FLEX-route zijn vertaald. De leeruitkomsten dekken alle elementen van het BN2020-profiel. Het panel stelt vast dat de leeruitkomsten herkenbaar zijn voor het werkveld. Studenten hebben aangegeven dat meer duidelijkheid gewenst is. Het panel onderschrijft deze observatie en is van mening dat er ruimte is voor het eenduidig interpreteren van de leeruitkomsten.

Visie

De opleiding hanteert 'Lef' als een herkenbaar en onderscheidend element in haar werkwijze. Met de visie 'Lef' wil de opleiding de innovatie van de opleiding explicieter verwoorden en naar buiten brengen. Met Lef wil de opleiding onderwijs vernieuwen, de integratie met de praktijk zoeken, experimenteren en samenwerken met lectoraten.

Met lef richt de opleiding zich op drie punten: gepersonaliseerd onderwijs; trotse professionals en samenwerking met het regionale werkveld. Gepersonaliseerd onderwijs is gericht op de individuele student die leert vanuit een behoefte voor wat nodig is om leeruitkomsten te behalen en vorm te geven. Trotse professionals zijn de docenten die trots zijn op het product dat ze leveren; studenten die trots zijn dat ze de bacheloropleiding Verpleegkunde in Leeuwarden mogen volgen; is het werkveld dat trots is om samen te werken met de opleiding en haar studenten en hieraan bij te mogen dragen. De samenwerking met het regionale werkveld bevat het Noorden van Nederland. Studenten, alumni en mensen uit het werkveld geven aan zeer positief te zijn over de visie van de opleiding.

Trots en lef is door het panel gezien, en mag volgens het panel nog meer gezien worden. Volgens het panel mag de opleiding trotser zijn en kan de opleiding de visie Lef breder inzetten bij het ontwikkelen en uitproberen van innovatieve leerroutes, zoals bij de PGL- en de FLEX-route het geval is.

Het panel is van mening dat er ruimte is voor experimenteren en innoveren. Hierbij raadt het panel aan om een samenwerking op te zoeken met andere hogescholen, voor bijvoorbeeld het door ontwikkelen van leerroutes en voor beroepsproducten.

Profilering

De opleiding focust zich samen met de onderzoeksgroep Zorg & Welzijn op het door de NHLS geformuleerde zwaartepunt *Vital Regions*. De hogeschool richt zich daarbij op de leefbaarheid en de toekomst van de regio vanuit economisch, sociaal en educatief perspectief. De opleiding richt zich vooral op de regio Noord-Nederland en daarbinnen op de provincie Friesland.

Vanuit het genoemde zwaartepunt is gekozen voor twee speerpunten: Verpleegkundige Gerontologie en Geriatrie (VGG) en Maatschappelijke Gezondheidszorg (MGZ). Verpleegkundig leiderschap, zelfmanagement en de inzet van communicatie- en informatietechnologie zijn binnen beide speerpunten terugkerende items.

Verpleegkundig leiderschap

De opleiding streeft ernaar bachelor studenten af te leveren die zelfstandig verpleegkundig leiderschap tonen. De bachelors moeten zich kunnen positioneren in variabele contexten en in de directe zorg voor zorgvragers en hun netwerk. Zij dienen volgens de opleiding focus te hebben op het versterken van zelfmanagement met inzet van communicatie en informatietechnologie.

Het panel is positief over de manier waarop verpleegkundig leiderschap onderdeel uit maakt van de speerpunten Verpleegkundige Gerontologie en Geriatrie (VGG) en Maatschappelijke Gezondheidszorg (MGZ). Verpleegkundig leiderschap mag in de ogen van het panel nog wel verder verdiept en verbreed worden. Het gaat volgens het panel niet alleen over het leiding nemen in situaties maar ook over het opleiden van professionals die een continue drive hebben om de kwaliteit van zorg te willen verbeteren. De rol van kwaliteitsverbeteraar mag in de ogen van het panel nadrukkelijk neergezet worden, door meer concrete onderwerpen met betrekking tot afdeling gebonden kwaliteitszorg aan te bieden en dit te koppelen aan het beroepsproduct 'advies' in het afstuderen.

Samenwerking met het regionale werkveld

De evaluatie en doorontwikkeling van het opleidingsprofiel en profilering is systematisch een onderwerp van afstemming in verschillende gremia op verschillende niveaus geweest. De samenwerking met het regionale werkveld is op strategisch niveau geformaliseerd in een Werkveldadvies Groep (WAG). Deze groep vormt een afspiegeling van de verschillende domeinen in het werkveld.

De totstandkoming van de FLEX-route en de PGL-route heeft in nauwe samenspraak met het werkveld plaatsgevonden. Voor de PGL-route zijn een stuurgroep en een klankbordgroep geformeerd met de betrokken partners uit het werkveld, waaronder het Medisch Centrum Leeuwarden, Zuid Oost Zorg (voor wonen met zorg en zorg thuis), Maykehiem (zorginstelling voor mensen met een verstandelijke beperking) en GGZ Friesland. Ook participeert de opleiding in het overleg hbo Verpleegkunde Noordoost Nederland, waarin zaken rondom stages en praktijkleren worden afgestemd. In het kader van het speerpunt MGZ neemt de opleiding deel aan het Platform Wijkverpleging Friesland.

De opleiding is vertegenwoordigd in het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) en neemt deel aan het project Samen Verplegen waarin gewerkt wordt aan het vormgeven van een actieve community voor opleidingen waar leermaterialen gedeeld en hergebruikt worden. Vertegenwoordigers van het werkveld hebben in het gesprek met het panel de wens uitgesproken om meer betrokken te worden bij de ontwikkeling van het curriculum van de opleiding gewenst wordt. Ook zou het werkveld graag samen met de opleiding mogelijkheden te verkennen voor de professionalisering van zittende verpleegkundigen.

Het panel is enthousiast over en stelt vast dat er op het niveau van de uitvoering van BN2020 afdoende samenwerking is met het werkveld. De actuele (complexe) vraag uit de praktijk en de leervraag van de student vormen het vertrekpunt voor leren en samenwerken. Het contact tussen docenten en het werkveld loopt middels de stage-, afstudeerprojecten en andere projecten binnen het werkveld. Tegelijk zijn er periodieke werkveldbijeenkomsten voor opleiders, werkbegeleiders uit het werkveld, studenten en de docenten. Deze bijeenkomsten staan vooral in het teken van kennisdeling en uitwisseling van ervaringen. Ook wordt er input geleverd ten behoeve van de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Alles overziend passen de beoogde leerresultaten bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn ze afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld. BN2020 is geïmplementeerd en er is samengewerkt met het beroepenveld. Het panel heeft bewondering voor hoe de opleiding inspeelt op hedendaagse ontwikkelingen zoals de veranderingen in de BIG en BN2020, en dit vertaalt in de beoogde leerresultaten.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding, inclusief de PGL-route en voor de deeltijdopleiding Flex-route.

Volgens het panel is er afdoende samenhang tussen het onderwijsconcept en het curriculum binnen alle leerroutes. De opleiding legt voor de reguliere voltijdroute, de deeltijd FLEX- route en de voltijd PGL-route verschillende relaties tussen de CanMEDS-rollen en het onderwijskundige concept per route. De zeven CanMEDS-rollen met bijbehorende competenties en kernbegrippen zijn geoperationaliseerd in de curricula van de opleiding, en BN2020 is zichtbaar leidend voor de kennisontwikkeling. Het panel stelt vast dat er een adequate vertaling is gemaakt van opleidingsprofiel naar een onderwijsprogramma.

Het panel is van mening dat er afdoende ingespeeld is op vraagstukken uit de regio en door alle leerroutes is geborgd. Voor de FLEX-route ziet het panel nog wel ruimte voor kennismaking met meerdere werkvelden buiten het eigen werkveld van de student.

Studenten worden voldoende toegerust met een onderzoekende houding om in hun beroepspraktijk de rol van bachelor verpleegkundige in te vullen. Het panel ziet voor het afstuderen en het verpleegkundige vak in het algemeen de waarde en uniciteit van het Design Based Education (DBE), dat aangevuld wordt met methodische elementen uit het gedachtengoed van Design Thinking. Het panel is van mening dat de opleiding zich hiermee sterk onderscheidt van andere bachelor verpleegkunde opleidingen en vooral dit de bacheloropleiding Verpleegkunde onderscheidt. Het panel stimuleert de opleiding ten zeerste om het Design Thinking in het afstuderen door te ontwikkelen.

Het panel heeft veel waardering voor de kwaliteit van het docententeam. Studenten en het werkveld zijn positief over de laagdrempeligheid van de opleiding en de bevoegenheid en betrokkenheid van de docenten. Zij ervaren in het persoonlijk contact met docenten dat ze gekend worden. Het panel heeft hier waardering voor.

Onderbouwing

Inhoud programma

Het panel stelt vast dat er een adequate vertaling is gemaakt van opleidingsprofiel naar een onderwijsprogramma. Er zijn vier leerroutes met eigen curriculumkenmerken. Deze worden verderop in dit hoofdstuk per leerroute beschreven.

De opleiding kent een viertal zorgdomeinen waarbinnen een student kan afstuderen, te weten:

- Algemene Gezondheidszorg (AGZ);
- Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)/Verstandelijk Gehandicaptenzorg (VGZ);

- Verpleegkundige Gerontologie Geriatrie (VGG);
- Maatschappelijke Gezondheidszorg (MGZ).

Met de invoering van BN2020 is de keuze voor een afstudeerrichting flexibeler gemaakt. Het panel ziet dat de opleiding daarmee in lijn handelt met de ontwikkeling naar meer flexibele onderwijsprogramma's.

Leercontext

De eindkwalificaties van de opleiding, de zeven CanMEDS-rollen op NLQF-niveau 6, vormen het uitgangspunt voor de programmering en de inrichting van de opleiding en zijn van toepassing op alle routes. Bij de vertaling van de CanMEDS-rollen en de bijbehorende competenties en kernbegrippen naar de inhoud van het programma heeft de opleiding gebruikgemaakt van BN2020 als handvat voor het vaststellen en programmeren.

De opleiding kent drie leercontexten die samenhangen met de verschillende leerroutes. De reguliere voltijd gaat uit van praktijkgericht leren en is leerwegafhankelijk. Leren vindt hoofdzakelijk plaats op school en op vaste momenten in het programma in de praktijkstage. Op school wordt er gewerkt met casuïstiek. Tijdens de praktijkstage werkt de student met real life situaties.

De PGL-route gaat eveneens uit van praktijkgericht leren maar is leerwegaafhankelijk. Leren vindt hoofdzakelijk plaats in de praktijk en 1 dag per week op school. De student werkt met real life situaties vanaf de start in de praktijk.

De FLEX-route kenmerkt zich door het werkplekleren en is leerwegaafhankelijk. Leren vindt hoofdzakelijk plaats in de eigen praktijk en 1 dag per week op school. Hierdoor werkt de student vanaf de start met real life casussen in de praktijk.

In alle leerroutes krijgen studenten al in het eerste jaar een goed en eerlijk beeld van de beroepspraktijk door in het eerste jaar al stage te lopen. Het panel heeft hier waardering voor.

Onderzoeksvaardigheden

De opleiding leidt studenten op tot Bachelor verpleegkundigen met een onderzoekend vermogen. Gebaseerd op BN2020 wordt hieronder een drietal componenten verstaan, zijnde: een onderzoekende houding, het toepassen van kennis en het doen van (praktijkgericht)onderzoek. De opleiding past hierbij elementen uit Design Thinking toe. Dit wordt verder toegelicht in de paragraaf over het didactisch concept. Het panel is enthousiast over deze vorm van praktijkgericht onderzoek en stimuleert de opleiding ten eerste om de manier waarop Design Thinking wordt ingezet ter ondersteuning van het beroepsproduct 'advies' in het afstuderen verder door te ontwikkelen. Hierdoor wordt de eigen kleur van de Bachelor Verpleegkunde meer duidelijk en kent het praktijkgericht onderzoek een betere aansluiting bij BN2020.

Het onderzoekend vermogen komt terug in alle leerroutes en is specifiek in CanMEDS-rol 4 en 7. Het handelen van de verpleegkundige in de praktijk wordt in toenemende mate ondersteund door resultaten uit Evidence Based Practice (EBP). In de reguliere route is gekozen om de specifieke onderzoeksvaardigheden een prominente plek te geven in het curriculum. Dit heeft geleid tot een EBP-onderzoekslijn.

De student in de reguliere route verricht praktijkonderzoek naar praktijkproblemen die door de opleiding, lectoraten en praktijkinstellingen zijn geïnventariseerd. Voor de lectoraten geldt dat de praktijkproblemen binnen de vastgestelde onderzoekslijnen vallen.

De onderzoekslijnen zijn: Zorginnovatie, Zorgtechnologie, Patiëntveiligheid, en Preventie. Binnen deze kaders kunnen de studenten een onderwerp voor praktijkonderzoek en opdrachtgever aandragen. Het panel stelt vast dat het praktijkonderzoek bijdraagt aan het leren van onderzoekend vermogen, het participeren in kwaliteitszorg en het aantonen van kwaliteit van zorg. Daarnaast draagt het praktijkonderzoek bij aan de verbetering van de verpleegkundige beroepspraktijk waarmee het praktijkprobleem (deels) opgelost wordt. Het panel is ervan overtuigd dat dit type onderzoek aansluit op de wensen vanuit de beroepspraktijk en verder versterkt kan worden door een doorontwikkeling van Design Thinking.

Minoren

Binnen de voltijd routes hebben studenten de keuze uit verschillende minoren. De minoren zijn ontwikkeld met het werkveld en het panel waardeert de opportuniteiten die zij bieden om interprofessioneel samen te werken. De docenten geven terecht aan hier trots op te zijn. De studenten kunnen kiezen uit: Minor Projecten, Minor Internationalisering; Minor Healthy and Happy Ageing; Minor iHuman; Minor Klinisch Redeneren in Acute Situaties (KRiAS); en Minor Verslavingskunde. Studenten kunnen eveneens een minor volgen bij andere academies binnen de hogeschool of bij een andere instelling in Nederland.

Internationalisering

Binnen de Minor Internationalisering is het mogelijk om verpleegkundig onderwijs te volgen bij een buitenlandse hogeschool of universiteit. De Engelstalige minor Healthy and Happy Ageing staat open voor deelname door buitenlandse studenten en heeft aandacht voor interculturele aspecten. In het vierde studiejaar kan de student gebruik maken van internationale samenwerkingspartijen door stage te lopen in een buitenlandse zorgsetting. Studenten kunnen ervaring opdoen en met verschillende culturele aspecten en opvattingen gerelateerd aan een verpleegkundige beroepscontext geconfronteerd worden. Studenten nemen de kennis mee terug naar de opleiding.

Het panel is positief over de verscheidenheid van het aanbod van minoren, die de mogelijkheid biedt om verschillende werkvelden te verkennen en in het buitenland ervaring op te doen. Over de Minor Acute Zorg is het panel lovend. Deze minor is op initiatief van docenten tot stand gekomen door gehoor te geven aan signalen en de vraag vanuit de studenten. In de ogen van het panel zou deze minor ook in andere afstudeervarianten terug mogen komen. Het panel begrijpt dat gezien de doelgroep het lastig is om de keuze minoren vanuit de FLEX-route aan te bieden, maar ziet potentie om mogelijkheden hier omtrent verder te onderzoeken.

Vormgeving van het programma

Didactisch concept

De visie op onderwijs berust in de basis op het sociaal constructivisme, waarvan competentiegericht leren, Probleemgestuurd Onderwijs (PGO) en Design Based Education (DBE) de uitingsvormen zijn. Het hogeschool brede onderwijsconcept DBE staat aan de basis van de inrichting van het curriculum en de onderwijsleeromgeving van elke opleiding. Het onderwijsconcept stelt de persoonlijke ontwikkeling van de student en aansluiting van het onderwijs op het werkveld centraal. DBE gaat uit van empathie voor de student, de docent en de omgeving. Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming worden beschouwd als belangrijke functies van het onderwijs. Studenten hebben het panel verteld de gepersonaliseerde aanpak zeer te waarderen. Hier is het panel enthousiast over.

Het panel is enthousiast dat de opleiding het DBE aanvult met methodische elementen uit het gedachtengoed van Design Thinking (vijf stappen). De opleiding legt hierbij het accent op interactie met de praktijk, het testen en teruggeven van oplossingen en denkrichtingen aan het werkveld en de mogelijkheden om in interdisciplinaire of multidisciplinaire projecten en teams te werken.

De PGL- en FLEX-route passen in de DBE-gedachte. Vanwege de gefaseerde invoering van DBE wordt het DBE-concept binnen de reguliere route vanaf 2019-2020 geïmplementeerd. In het huidige reguliere en competentiegerichte onderwijsprogramma komen enkele DBE-principes tijdens PGO-lessen, waarin gewerkt wordt aan relevante vraagstukken uit de praktijk, terug. Deze vraagstukken zijn in samenwerking met praktijkvertegenwoordigers geschreven. Reguliere studenten lopen stage. Hiermee is de praktijkcomponent volgens het panel afdoende ingebed in het curriculum. Studenten hebben de mogelijkheid om de opgedane theoretische en praktische kennis toe te passen in authentieke praktijksituaties.

Het panel heeft grote waardering voor het DBE-onderwijsconcept en is enthousiast over de combinatie met Design Thinking. Het panel is van mening dat de opleiding zich hiermee sterk onderscheidt van andere bachelor verpleegkunde opleidingen.

Leerroutes en instroom

Reguliere route

Het programma van de voltijd route (en de uitfaserende deeltijd route) is lineair opgebouwd en aanbod- en programmagestuurd. Het programma is in de kern vormgegeven vanuit twee vormen van sturing te weten competentiesturing en het leerlijnenmodel.

Het leerlijnenmodel kent vijf leerlijnen bestaande uit de conceptuele leerlijn, de vaardighedenleerlijn, integrale leerlijn, praktijkleerlijn en studieloopbaanleerlijn. In de integrale leerlijn staat vooral het Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) centraal. Hierin staan het verwerven van competenties door het werken aan realistische casuïstiek en het verwerven van competenties in de beroepspraktijk (stages en beroepsproducten) centraal.

Het praktijkleren vormt een essentieel onderdeel van de opleiding, mede in verband met de BIG-norm van 2300 uur praktijkonderwijs. In de conceptuele leerlijn staat de kenniscomponent centraal en in de vaardighedenleerlijn de verpleegtechnische en communicatieve vaardigheden en de onderzoeksvaardigheden. Studieloopbaanbegeleiding heeft zijn plek in de studieloopbaanleerlijn.

Het onderwijsprogramma kent qua competentieontwikkeling een opbouw in complexiteit te weten: beginner, geoefend en startbekwaam. Het beginnersniveau staat in verband met laag complexe casuïstiek, het geoefende niveau met complexe casuïstiek en startbekwaam met hoog complexe casuïstiek. Dit wordt gerelateerd aan de zeven CanMEDs-rollen. Het panel stelt vast dat het programma toewerkt naar alle eindkwalificaties op bachelor niveau.

PGL-route

De route is opgebouwd uit drie fasen: propedeuse-, postpropedeuse- en afstudeerfase.

De student werkt in alle fasen aan de CanMEDS-rollen. De samenhang binnen de fasen wordt bewerkstelligd door coaching van de docent en (integrale) toetsing. De onderlinge samenhang is

volgens het panel helder. De zeven CanMEDS-rollen blijven hetzelfde, alleen het niveau van beheersing neemt toe.

Het programma van de PGL-route is praktijkgericht, integraal en vraaggericht opgebouwd en is leerwegaafhankelijk ingericht. Studenten leren aan de hand van real life vraagstukken uit de beroepspraktijk. Feedback, reflecteren, evalueren en bijstellen zijn een natuurlijk onderdeel van het leren.

De koppeling met praktijkleren is zichtbaar doorgevoerd in deze route. Studenten bezoeken minimaal 16 uur en maximaal 24 uur per week de praktijkleerplaatsen en gaan daarnaast een dag per week naar school. De PGL-route kent een Learning Community in de vorm van het wekelijks 'onderwijsleeratelier'. Er wordt gestart met een check-in waarin studenten ervaringen delen en reflecteren. Er worden verschillende werkvormen ingezet om leervragen te formuleren die de basis vormen voor het aanbod in workshops. De sturing door de opleiding en de praktijk neemt gaandeweg af en maakt ruimte voor zelfsturing door de student.

Studenten geven aan dit nog wel lastig te vinden. Studenten die de zelfstandigheid nog niet afdoende onder controle hebben, kunnen indien gewenst switchen naar de reguliere route.

FLEX-route

Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de FLEX-route persoonlijk en individueel leren gestalte geeft. Over de manier waarop leerarrangementen opgebouwd zijn en geborgd worden en de rol die studenten hebben bij het opzetten van het onderwijsprogramma is het panel zeer lovend.

De opleiding is gericht op werkplekleren en is modulair opgebouwd, vraaggestuurd en leerwegaafhankelijk ingericht. De FLEX-route is gebaseerd op de pijlers van gepersonaliseerd leren en co-creatie. Het gepersonaliseerd leren komt tot uiting door het leerproces te zien als een niet van tevoren te programmeren route. De leerroute van de student wordt bepaald door zijn leervraag en is afhankelijk van zijn huidige kennis, inzicht, ervaring en persoonlijke omstandigheden in relatie tot wat de eindkwalificaties vragen. Het panel is hier zeer enthousiast over. In de opleiding staat het werkplekleren centraal. De student werkt in realistische situaties. Op basis van vragen en problemen uit de beroepspraktijk wordt gewerkt aan de verwerving en toepassing van relevante kennis en vaardigheden om tot een aanpak en oplossing te komen en deze te toetsen aan de praktijk.

De opleiding is opgebouwd uit acht modules van ieder 30EC. De propedeuse bestaat uit de modules beroepsoriëntatie en niveau oriëntatie. Door te kiezen voor een eigen volgorde van modules via invulling van het leerarrangement met de studiecoach kan de student versnellen of juist extra de tijd nemen. In het leerarrangement wordt afgesproken op welke wijze de student gaat werken aan de leeruitkomsten en hoe dit aangetoond kan worden. De gemaakte afspraken worden bij consensus vastgelegd in een onderwijsovereenkomst die wordt ondertekend door student, werkveld en opleiding.

De inhoud wordt begeleid door de moduledocenten. Op de werkplek wordt de student begeleid door een hbo opgeleide verpleegkundige. Op deze manier vindt er een driehoekswisselwerking plaats tussen student, werkplek en opleiding.

In het toelichtend gesprek met de vertegenwoordigers van de opleiding geven docenten aan het belangrijk te vinden om de kracht van het werken in de driehoek te continueren omdat de verschillende perspectieven veel waarde toevoegen aan het leerarrangement.

In het toelichtend gesprek met vertegenwoordigers uit de FLEX-route geven studenten aan dat de studie goed aansluit op de beroepspraktijk. De student wordt gezien als een autonome bachelor verpleegkundige i.o. die medeverantwoordelijkheid draagt en inbrengt wat voor de patiënt belangrijk is. De flexibiliteit zit volgens studenten in het tempo waarmee zij de opleiding volgen en de mogelijkheid hebben om aan de hand van rubrics en de leeruitkomsten een eigen plan te schrijven, en dit als toets in te leveren. De studenten waarderen de koppeling met de praktijk en merken dat er wederzijdse interesse is tussen de student en de praktijkomgeving. Een student geeft aan erg tevreden te zijn over het persoonlijk contact met de opleiding. Dit heeft voor deze student bijgedragen bij het vinden van een baan.

Instream

De opleiding Verpleegkunde is conform de wettelijke eisen toegankelijk voor studenten met een havo-, vwo-diploma, een mbo 4-diploma of een andere achtergrond. Het panel heeft vooral studenten gesproken met een havo- of vwo-achtergrond. De meeste studenten met een mbo-diploma kiezen voor de flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde waar zij studeren en werken met elkaar kunnen combineren en het opleidingsprogramma passend bij hun vooropleiding en werkervaring kunnen doorlopen. Studenten die zich oriënteren op een opleiding verpleegkunde kunnen terecht op voorlichtingsdagen, meeloopdagen en kunnen een studiekeuzecheck doen.

Begeleiding

Reguliere route

De student krijgt aan het begin van het studiejaar een studieloopbaanbegeleider toegewezen. De student wordt ondersteund in het ontwikkelen van het voeren van eigen regie op het (leven lang) leren. Het begeleidingsmodel kenmerkt zich door een opbouw van 'geleid leren' in de propedeuse naar 'begeleid'- en uiteindelijk naar 'zelfstandig leren' in de afstudeerfase. Studenten geven aan dit nog lastig te vinden.

PGL-route

De student krijgt een studiecoach voor de hele opleiding. Met het oog op praktijkleren bewaakt de studiecoach in een praktijkleerplaatsgesprek of de student zich op de werkplek voldoende kan ontwikkelen op het gebied van de CanMEDS-rollen. De rol van de studiecoach is betrokken, verbindend en heeft een stimulerende functie zodat de student zelf de regie heeft over zijn/haar leerproces.

FLEX-route

Het leren van de student wordt in de opleiding begeleid door een studiecoach. De student krijgt een studiecoach voor de hele opleiding. Doordat deze route werkt met persoonlijke leerarrangementen is individuele coaching van belang en vooral gericht op het bevorderen van zelfsturing bij de student. De studiecoach is de verbindende schakel tussen opleiding, (leren van de) student en werkplek en heeft daarbij een stimulerende en ondersteunende functie.

In het toelichtend gesprek met docenten en studenten wordt toegevoegd dat het contact tussen de studiecoach en de werkbegeleiders intensiever mag.

Docenten

Het panel stelt vast dat studenten lovend zijn over de betrokkenheid van de docenten. De lijstjes zijn kort. Studenten voelen zich persoonlijk benaderd en gehoord. Het panel is erg positief over de betrokkenheid, de persoonlijke aandacht voor de student en de bevologenheid van het team. Vanuit de docenten is een duidelijke wens naar professionalisering in begeleidingskunde. Ook is de wens uitgesproken om meer onderzoek vanuit het lectoraat te verbinden aan alle leerroutes.

Het docententeam is verdeeld over drie teams, te weten: team onderbouw, team bovenbouw en team FLEX. Team onderbouw vertegenwoordigt de eerste twee studie jaren van de voltijd reguliere route en de voltijd PGL-route. Team bovenbouw vertegenwoordigt de laatste twee studie jaren van de voltijd reguliere route, de voltijd PGL-route en jaar 4 van de uit faserende deeltijd reguliere route. Team FLEX vertegenwoordigt jaar 1 tot en met 4 van de deeltijd FLEX-route. Overleg vindt zowel per team plaats als team overstijgend. Het panel is hier positief over.

Het panel stelt vast dat docenten afdoende bekwaam zijn. De docenten hebben nagenoeg allemaal een verpleegkundige of een andere zorg gerelateerde achtergrond en zijn voor het grootste deel op masterniveau opgeleid (circa 80 procent). Van de veertig docenten beschikken er twee over een PhD-grad. Vier docenten zitten in een promotietraject

Om de verbinding tussen onderwijs en onderzoek te verstevigen is een toenemend aantal docenten werkzaam binnen een van de lectoraten van de onderzoeksgroep Zorg en Welzijn. De didactische competenties worden aangetoond middels het behalen van de Basis Didactische Bekwaamheid (BDB), waaronder de Basiskwalificatie Examinering (BKE) valt. Het grootste deel van de docenten beschikt hierover.

Kwaliteitsborging

Het panel heeft kennisgemaakt met een actieve Opleidingscommissie (OC). Studenten en docenten in de OC zijn zeer betrokken en geven waardevolle feedback op het huidige onderwijsprogramma, onder meer bij de FLEX-opleiding en de verbeteringen die daar worden doorgevoerd. Het panel is ervan overtuigd dat de OC ook bij de verdere positionering en verankering van de recent benoemde toets- en de examencommissies van grote waarde kan zijn.

Voorzieningen

Het panel is van mening dat de voorzieningen op orde zijn. De ruimtes zijn mooi ingericht, innovatief en prettig om in te werken. Voor de praktijklessen van verpleegtechnische vaardigheden zijn er twee skills labs ingericht als geënsceeneerde ziekenhuissetting. De ruimte is voorzien van medische en verpleegkundige hulpmiddelen en apparatuur waar studenten kunnen werken aan verpleegtechnische- en communicatieve vaardigheden.

De opleiding maakt gebruik van een digitale leeromgeving in de vorm van Blackboard. Hierin worden hoorcolleges digitaal beschikbaar gesteld. Ook wordt gebruik gemaakt van e-learning zoals Skills-online en het Expertcollege waarin experts uit het veld aan het woord zijn.

Studenten van de FLEX-route die gezamenlijk een module volgen, vormen een community of learners waarbij collaborative learning plaatsvindt in werkplaatsen en daarnaast digitaal via Blackboard. De community of learners is de plaats voor de persoonlijke leervragen vanuit de studenten gericht op de bewuste module. In dit kader staan peer-feedback, zelf-assessment en kernreflectie op individueel niveau en gerelateerd aan het werkplekleren centraal.

Het panel heeft grote waardering voor deze aanpak omdat het bijdraagt aan eigenaarschap van de student en zelfsturing van de student stimuleert.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding (inclusief de PGL-route) en **voldoende** voor de uifaserende en experimentele deeltijdopleiding.

De toets- en examencommissie zitten in een nieuwe rol. Het panel is van mening dat deze commissies zich steviger mogen positioneren en verankeren. Neem hierbij het advies mee van de opleidingscommissie, de studenten en docenten daarin. Zij zijn zeer betrokken en geven waardevolle feedback over het huidige proces en de verbeteringen. Het panel verwacht van de toets- en examencommissie een proactieve houding en zich daardoor meer en intensiever mag mengen in hetgeen wat speelt binnen de opleidingsvarianten.

De afstudeerproducten in de reguliere voltijd route, maar ook in de PGL- en Flexroute zoals het panel die tijdens de visitatie heeft bestudeerd, kunnen beter aansluiten op de eisen die BN2020 stelt aan de afstudeerprojecten Handelen en vooral Advies. Inmiddels heeft de opleiding een plan van aanpak opgesteld, waaruit blijkt dat het afstudeertraject van alle routes vanaf het studiejaar 2020-2021 opnieuw wordt vormgegeven

Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de deeltijd FLEX-route de toetsing en beoordeling heeft georganiseerd. Alle ervaring en kwaliteiten van studenten worden meegewogen in de toetsing. De summatieve toetsing is helder afgestemd op de leeruitkomsten.

Onderbouwing

Visie op toetsing

Het panel stelt vast dat de opleiding een adequaat systeem van toetsing hanteert om het bereiken van de leerresultaten aan te kunnen tonen. Toetsing wordt tevens ingezet om het leren te bevorderen. Leren en toetsen zijn met elkaar verbonden. De diverse routes kennen elk hun eigen toetsprogramma.

Leerwegaafhankelijk toetsen

Binnen de PGL- en de FLEX-route is in de afgelopen jaren de ontwikkeling van leerwegaafhankelijk toetsen geoperationaliseerd. Vanaf studiejaar 2020-2021 gaat de reguliere route hier een start mee maken.

Leerweg Onafhankelijk Toetsen (LOT) is het toetsen van leeruitkomsten en eindkwalificaties zonder de weg ernaar toe vast te leggen. Het kan daarbij per toets verschillen wat er is vastgelegd voor studenten. Leerwegaafhankelijke toetsen voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen als andere toetsen binnen de opleiding.

Toetsvormen

Bij de keuze van toetsvormen is aandacht voor beroepskennis en voor het ontwikkelen van vaardigheden, attitudevorming en het leren geven van feedback en zelfreflectie op de eigen competentieontwikkeling.

Binnen de PGL- en de FLEX-route past de opleiding rubrics toe bij de beoordeling van toetsing. Studenten geven aan dat de transparantie van rubrics nog aandacht vraagt. Het panel is het daarmee eens. Zo vindt het panel de wijze waarop de beoordeling in de rubrics tot het vaststellen van een cijfer komt lastig navolgbaar. Het panel ziet hier een rol voor de toetscommissie.

Reguliere route

Binnen de reguliere voltijdroute en de uitfaserende deeltijd route maakt de opleiding gebruik van leerwegafhankelijke toetsing. De toetsing van de voltijd reguliere route en die van de uitfaserende deeltijd reguliere route komt grotendeels overeen. Het belangrijkste verschil wordt bepaald door het verschil in tempo waarmee de studenten door de opleiding gaan. Het accent ligt in de reguliere route op summatieve toetsing. In het kader van de ontwikkeling naar meer gepersonaliseerd leren en leerwegonafhankelijk toetsen zal in de loop van tijd gewerkt gaan worden met vormen van formatief toetsen. Het panel is hier positief over.

Afstuderen Reguliere route

Studenten studeren bij de reguliere route af op twee onderdelen. In het eerste halfjaar van het afstudeerjaar studeren studenten af met Praktijkleren Stage, waarbij studenten een aantal beroepsproducten ontwikkelen, daarop reflecteren, een portfolio opbouwen en uiteindelijk hun eindniveau aantonen met een assessment. Uutfaserende deeltijdstudenten moeten aan dezelfde eisen voldoen. Studenten realiseren in dit onderdeel de CanMEDS-rollen 1,2,3,5 en 6.

In de tweede helft van het afstudeerjaar werken voltijd- en deeltijdstudenten aan een rapportage onderzoek, opgedeeld in twee deelproducten. Het eerste deelproduct betreft de opzet van het onderzoek met daarin de verantwoording van het theoretisch kader. Het tweede deelproduct betreft de uitvoering van het onderzoek (rapportage onderzoek). CanMEDS-rollen 4 en 7 worden in het rapportage onderzoek gerealiseerd. Opdrachten komen uit instellingen, lectoraten en de opleiding en behelzen praktijkproblemen, voor een deel passend binnen de onderzoeklijnen van de lectoraten. De onderzoeksopdrachten worden meestal op een andere locatie dan de Praktijkleren Stage uitgevoerd.

Het panel heeft met de opleiding uitgebreid gesproken over de wijze van afstuderen in de reguliere route en dan met name de rapportage onderzoek.

Allereerst heeft het panel met de opleiding gesproken over de omvang van de huidige producten afstuderen. Het panel had behoefte aan meer helderheid wat het afstuderen precies omvat en welke studieactiviteiten en studiebelasting dit voor de individuele student betekent.

De opleiding heeft op verzoek van het panel na de visitatiedag aanvullende informatie gedeeld over de omvang van de huidige producten afstuderen van de reguliere opleiding en de waardering (credits) die daaraan wordt gegeven. Na bestudering van de extra aangeleverde informatie is het panel van mening dat de hoeveelheid credits die worden toegekend aan de producten afstuderen in balans is.

Verder heeft het panel met de opleiding gesproken over de eisen die zij aan studenten stelt ten aanzien van de rapportage onderzoek en de aansluiting van deze manier van afstuderen op het BN2020 profiel. De opleiding is bezig om de wijze van afstuderen te wijzigen en zal daarin het afstuderen van de voltijdroute laten aansluiten op de wijze van afstuderen zoals bij de PGL-route en de FLEX-route is ontwikkeld. Daarin brengen studenten het afstudeerjaar door op een werk-/stageplek, waardoor ze meer tijd hebben om onderbouwde keuzes te maken en beroepsproducten/adviezen te implementeren, te testen en te evalueren. Daarmee zal het adviesproject voor de praktijk meer van waarde zijn.

Inmiddels heeft de opleiding op verzoek van het panel haar voornemens voor de toekomstige wijze van afstuderen voor alle leerroutes omgezet in een plan van aanpak, waarin zij helder maakt op welke wijze zij het toekomstig afstuderen wil laten aansluiten bij het BN2020 profiel. Het panel is tevreden over het plan van aanpak en stelt op basis hiervan vast dat met ingang van het afstudeerjaar 2020-2021 de eisen aan de afstudeerproducten conform het BN2020 profiel zijn ingevuld. In het toekomstige afstuderen wordt van studenten gevraagd om in het afstudeerproject Advies alle stappen van Design Thinking te doorlopen. Door deze wijze van toetsing komt het BN2020 profiel van afgestudeerden beter tot zijn recht.

PGL-route en FLEX-route

Binnen de PGL- en de FLEX-route maakt de opleiding gebruik van leerwegaafhankelijk toetsen. De summatieve toetsing binnen de FLEX- en de PGL-route richt zich op het toetsen van leeruitkomsten. Alle ervaring en kwaliteiten van de student worden meegenomen in de toetsing van de leeruitkomsten, ongeacht of die kennis en ervaring uit eerdere opleidingstrajecten stamt, door informeel leren verkregen is, of voortkomt uit persoonlijke kwaliteiten en leervermogen. De student kan naast eerder behaalde diploma's eveneens relevante ervaring opgedaan op school, werk of elders (EVC) bij de toetsing mee laten wegen door de bewijslast daarvan te laten valideren. Gedurende het leerproces zijn in aanloop naar de summatieve toets diverse momenten waarop studenten hun voortgang en producten laten voorzien van feedback. Het panel is hier enthousiast over.

Peerfeedback

De feedback van docenten, werkveld en medestudenten is een belangrijk onderdeel van het leerproces van studenten. Het geven en ontvangen van peerfeedback spelen een belangrijke rol maar hebben geen beslisfunctie. De opleiding organiseert feedback met assessments for learning die zijn bedoeld zijn om de vereiste bekwaamheid van de student te verbeteren en aan te vullen. Docenten gebruiken de resultaten om te kijken wat studenten al weten en wat ze nog aan vaardigheden bij moeten leren.

Het panel heeft grote waardering voor de manier waarop de FLEX-route persoonlijk en individueel leren gestalte geeft en de rol die studenten kunnen hebben bij het toetsen en beoordelen (valideren) en bij het geven van peer feedback.

Afstuderen PGL- en FLEX-route

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten van de PGL- en FLEX-route bij het afstuderen worden aangetoond in de programmaonderdelen Handeling & Advies. In het studiejaar 2018-2019 zijn binnen beide routes de eerste studenten begonnen met deze eindwerken. Handeling & Advies sluit aan bij afspraken binnen het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) en is ingegeven door de wens om de praktijkrelevantie van het afstudeeronderzoek te vergroten, de variatie tussen producten te bevorderen en deze meer te integreren binnen het handelen van

de verpleegkundige in de praktijk. Beide producten krijgen binnen dezelfde praktijk vorm, hetgeen de student tijd geeft om onderbouwd te werken aan beroepsproducten die de praktijk verbeteren.

In de handeling realiseren studenten binnen de PGL-route de CanMEDS-rollen 1, 2, 3, 5 en 6 met bijbehorende competenties en kernbegrippen op eindniveau. CanMEDS-rollen 4 en 7 worden in het advies gerealiseerd. In de handeling realiseren studenten binnen de FLEX-route de CanMEDS-rollen 1 tot en met 7 met bijbehorende competenties en kernbegrippen op eindniveau. CanMEDS-rollen 3, 4 en 7 worden eveneens in het advies gerealiseerd.

Examencommissie en borging kwaliteit

De examencommissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de hbo Verpleegkunde, de bacheloropleiding Vaktherapie en de master Digitale Innovatie Zorg en Welzijn. De examencommissie van de Academie Gezondheidszorg voert taken uit gericht op de borging van de kwaliteit van toetsen in de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De examencommissie wijst examinatoren aan, adviseert ten aanzien van het programma van toetsing, behandelt klachten en verzoeken met betrekking tot toetsing, kent vrijstellingen toe en houdt toezicht op het toetsproces. De examencommissie voert steekproefsgewijs quickscans uit op eindwerken. Jaarlijks legt de examencommissie in een jaarverslag verantwoording af over haar werkzaamheden. De leden van de examencommissie zijn recent aangesteld.

Toetscommissie

Voor de kwaliteitsborging van afzonderlijke toetsen heeft de examencommissie in het studiejaar 2018-2019 een nieuwe toetscommissie ingesteld op het niveau van de academie. De toetscommissie heeft als opdracht kwaliteitschecks uit te voeren op toetsen, door middel van steekproeven en hierover te rapporteren aan de examencommissie. Daarnaast kan zij gevraagd en ongevraagd adviezen geven over de kwaliteit van de toetsen. De uitkomsten daarvan worden gedeeld met de onderwijsteams.

Het panel stelt vast dat de toets- en de examencommissie nog in hun rol moeten groeien, gelet op de recente aanstelling van beide commissies. Het panel raadt beide commissies aan om een proactieve houding aan te nemen en zich intensiever te mengen in hetgeen wat speelt binnen de opleidingsvarianten.

Toetsbekwaamheid

De bevordering van de toetsdeskundigheid is onderdeel van een professionaliseringstraject. 30 docenten hebben een Basis Kwalificatie Examinering (BKE). Het streven is dat aan het eind van studiejaar 2019-2020 alle docenten BKE-gecertificeerd zijn. Alle leden van de examen- en toetscommissie hebben in 2017-18 de Senior Kwalificatie Examinering (SKE) behaald.

Interbeoordelaarsovereenstemming

Bij de beoordeling van de eindwerken wordt procedureel het vier ogen-principe toegepast. Indien de beoordelaars het niet eens worden, wordt er een derde beoordelaar ingezet. Ook bij een 5 of 6 als eindresultaat is de opleiding scherp op het inzetten van een derde beoordelaar.

Docenten geven aan dat er nog ruimte is voor verbetering, omdat er nog veel onderlinge verschillen zijn. Studenten geven in het toelichtend gesprek aan dat het uniform beoordelen onder de aandacht mag blijven. Het panel sluit zich hierbij aan.

Kalibratie

De opleiding ijkt de toetsen met het werkveld middels kalibratiesessies. De beoordelingsadviezen van het werkveld bij stages, afstudeeropdrachten en andere opdrachten worden op waarde geschat en meegewogen in onderwijs en toetsing. Omdat in de opleiding meer geleerd en getoetst wordt in de werkelijke beroepscontext, zal meer aandacht zijn voor de toetskwaliteit voor alle betrokkenen. Het panel is hier positief over.

Tweemaal per jaar zijn er bijeenkomsten met contactpersonen en begeleiders uit de praktijk, lectoraten en afstudeerbegeleiders ter evaluatie en afstemming. Relevante ontwikkelingen en thema's binnen het werkveld worden hierbij besproken en gerelateerd aan onderzoeksopdrachten voor afstuderen en minoren. Afstudeerbegeleiders komen regelmatig bijeen en bespreken daarbij de voortgang en ervaringen met betrekking tot afstuderen. Deze afstemming draagt bij aan het vroeg signaleren van problemen en het tijdig nemen van acties.

Tweemaal per jaar vindt voor zowel het Rapportage Onderzoek als voor Praktijkleren Stage een kalibratiesessie plaats waarin beoordelaars beoordelingen afstemmen en verbetermaatregelen bespreken.

Het panel is positief over de initiatieven die er zijn voor het kalibreren. Het panel vindt dat deze initiatieven in de praktijk uitgebouwd mogen worden tot een structurele werkwijze, ook met de beoordelaars uit verschillende leerroutes.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende** voor de voltijdopleiding (inclusief de PGL-route) en **voldoet** voor de deeltijdopleiding.

Het panel heeft vijftien eindwerken bestudeerd voor de voltijdopleiding en de uitfaserende deeltijdopleiding. Het panel vond de kwaliteit van de eindwerken passend voor het bachelor niveau. Ten tijde van de visitatie studeerden de eerste studenten van de PGL-route en de FLEX-route af. Omdat er nog geen beoordeelde eindwerken beschikbaar waren heeft het panel zijn oordeel over deze twee routes gebaseerd op beroepsproducten uit eerdere modules. Deze geven het panel voldoende vertrouwen dat studenten uit deze routes in staat zijn om bij hun afstuderen het bachelor niveau aan te tonen.

Het panel heeft vertrouwen in de mening van het werkveld en de alumni die aan hebben gegeven tevreden te zijn over het niveau dat de opleiding oplevert, zowel tijdens de opleiding als na de opleiding. Het panel is positief over de voorbereiding op het werkveld en de plek van praktijkgericht onderzoek hierbinnen.

Onderbouwing

Kwaliteit van de eindwerken

De eindkwalificaties en het te realiseren eindniveau van de verschillende opleidingsroutes (regulier, PGL en FLEX) zijn gelijk waarbij de weg ernaartoe varieert. Voor de reguliere routes (voltijd en uitfaserende deeltijd) worden de leerresultaten aangetoond door de Praktijkleren Stage en een Rapportage Onderzoek en voor de PGL en de FLEX door de programmaonderdelen Handeling & Advies.

Het panel heeft in totaal 15 eindwerken bestudeerd uit de jaren 2017-2018 en 2018-2019 waarvan 11 voltijd eindwerken en 4 van de uitfaserende deeltijdopleiding. Daarbij heeft het panel vooral de Rapportages Onderzoek bestudeerd. Het betreffen eindwerken van studenten die nog niet het gehele vernieuwde curriculum conform BN2020 hebben doorlopen. De eerste voltijdstudenten die het volledige BN2020 programma hebben doorlopen, studeren pas in het studiejaar 2019-2020 af.

Het niveau van deze eindwerken voldoet volgens het panel aan het bachelor niveau. Onderwerpen zijn relevant; de uitwerking en de onderzoeksmatige kant behoeft versterking. Het panel ziet daarbij kansen in de nieuwe voorgenomen wijze van afstuderen binnen het DBE-concept, zoals vastgelegd in het plan van aanpak. Nu eindigen de meeste afstudeeronderzoeken met aanbevelingen, maar vindt geen toets van deze aanbevelingen in de praktijk plaats. Dat komt in de nieuwe manier van afstuderen binnen het DBE-concept beter tot zijn recht (zie verder standaard 3).

Het panel baseert zijn oordeel over het aangetoonde bachelorniveau ook op de feedback van het werkveld en de bestudeerde stageverslagen. De feedback van het werkveld en de bestudeerde stageverslagen geven verder aan dat afgestudeerden over de benodigde beroepsvaardigheden beschikken om in de praktijk als hbo- verpleegkundige aan de slag te gaan.

Bij de PGL- en de FLEX-route waren nog geen beoordeelde eindwerken beschikbaar op het moment van de visitatie. De eerste studenten PGL en FLEX zijn in het studiejaar 2018-2019 gestart met het afstuderen door het maken van beroepsproducten gericht op Handeling en Advies. Het panel heeft daarom beroepsproducten van eerder doorlopen modules bestudeerd. De kwaliteit van deze beroepsproducten biedt voldoende vertrouwen dat studenten die de PGL- en de FLEX-route hebben doorlopen in staat zullen zijn om het beoogde eindniveau te behalen.

Met het ontwikkelen van Handeling & Advies binnen de PGL- en FLEX-route stimuleert de opleiding creativiteit in aanpak en presentatie van het eindwerk. Het panel heeft daarvan de eerste aanzetten gezien en vindt deze veelbelovend.

Beroepsperspectief

Verpleegkundigen die afstuderen bij NHLStenden vinden snel hun weg op de arbeidsmarkt. Het panel heeft werkveldvertegenwoordigers gesproken en stelt vast dat deze zeer tevreden zijn over de kwaliteit van de afgestudeerden.

Het panel constateert dat studenten uit de deeltijdroute FLEX tijdens de opleiding binnen hun werkplek doorgroeien in andere functies of andere rollen en taken toebedeeld krijgen. Het eindniveau sluit daarmee aan bij de ontwikkelingen die met de introductie van het nieuwe beroepsprofiel zijn ingezet. Het beroepsperspectief voor afgestudeerden is heel positief. De meeste studenten stromen na de opleiding door in een baan als verpleegkundige binnen de ziekenhuiszorg en in andere werkvelden zoals de GGZ, MGZ en VGG.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel voltijd, inclusief PGL	Oordeel Uitfaserende deeltijd	Oordeel deeltijd Flex
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	voldoende		Voldoende
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	voldoende		Voldoende
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	voldoende	voldoende	voldoende
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	voldoende	voldoende	Voldoende

Het visitatiepanel heeft de bacheloropleiding Verpleegkunde leren kennen als een opleiding die innovatief, energiek en voortvarend is. Met lef richt de opleiding zich op drie punten: gepersonaliseerd onderwijs; trotse professionals en samenwerking met het regionale werkveld. De opleiding en de verschillende leerroutes die hieraan verbonden zijn, zijn ontwikkeld naar het landelijk opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2020 (BN2020) en de daaraan gerelateerde CanMEDS-rollen. Het panel heeft kennis gemaakt met verschillende leerroutes. Vooral over de FLEX-route en de manier waarop deze leerroute persoonlijk en individueel leren gestalte geeft, is het panel zeer enthousiast. Over de manier waarop leerarrangementen binnen deze leerroute zijn opgebouwd en geborgd worden en de rol die studenten hebben bij het opzetten van het onderwijsprogramma, is het panel lovend.

Het panel juicht het toe dat de reguliere opleiding heeft besloten de afstudeerwijze in lijn te brengen met wat binnen de andere leerroutes van de opleiding voor het afstuderen wordt gehanteerd.

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bacheloropleiding Verpleegkunde van NHL Stenden Hogeschool als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- De leeruitkomsten van de FLEX-route mogen voor een eenduidige interpretatie duidelijker geformuleerd worden.
- De opleiding mag binnen het verpleegkundig leiderschap meer aandacht geven aan de rol van kwaliteitsverbeteraar en dit tot uiting laten komen in beroepsproducten afstuderen via methodiek van design thinking.
- Probeer om een samenwerking op te zoeken met andere hogescholen voor het doorontwikkelen van leerroutes en beroepsproducten.

Standaard 2

- Probeer voor de PGL- en FLEX-route mogelijkheden te vinden om de kennismaking met meerdere werkvelden te faciliteren.
- De opleiding mag het hele proces van Design Thinking (zes stappen) verwerken in het programma en hiermee 30EC afstuderen invullen.

Standaard 3

- De nieuwe toets- en examencommissie mogen zich steviger positioneren en verankeren.
- De nieuwe toets- en examencommissies mogen een proactieve houding aannemen en zich intensiever mengen in hetgeen speelt binnen de opleidingsvarianten.
- Er mag vaker en structureel gekalibreerd worden, zowel binnen een team als samen met de beoordelaars uit verschillende leerroutes.
- Het panel adviseert de opleiding voortvarend het plan van aanpak uit te voeren en daarmee alle stappen van Design thinking zichtbaar te maken in de afstudeerwerken. Daardoor komt het BN2020 profiel van afgestudeerden beter tot zijn recht.

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Opleiding	Verpleegkunde	
Datum bezoek	19 juni 2019	
Ruimtes	Werkgebied Verpleegkunde en diverse ruimtes daar omheen.	
Tijdstip	Thema	Deelnemers
08.00-08.30	Inloop, koffie en thee	Werkgebied, deelnemers visitatie en alle collega's.
08.30-09.00 uur	Welkom en presentatie opleiding -kort welkom door directeur academie en teamleiders -presentatie van de twee routes met elk twee varianten	Alle belangstellenden
09.00-10.30 uur	Vorbereiding en materiaalbestudering door panel	
10.30-11.00 uur	MT-gesprek	Directeur en 3 MT leden
11.15-12.00 uur	Docenten en examinatoren voltijd route, lectoren	6 docenten en examinatoren en 2 lectoren
12.00-13.00 uur	Lunch	
13.00-13.15 uur	Rondleiding SKILLSLAB door studenten van de opleiding	
13.15-13.45 uur	Studenten en alumni voltijd route	6 studenten en 3 alumni Skillslab
13.45-14.15 uur	+ werkveld en stagedocenten schuiven aan in het gesprek.	5 collega's uit het werkveld en 2 stagedocenten
14.15-15.00 uur	Borging (opleidingscommissie, examencommissie)	Opleidingscommissie: 2 studentleden en 2 docentleden Examencommissie: 2 leden
15.15-15.45 uur	FLEX-gesprek docenten en studenten	3 docenten en 3 studenten
16.00-16.30 uur	Ontwikkelgesprek met curriculum commissie	6 leden van de curriculum commissie
16.30-17.00 uur	Ruimte voor een extra gesprek en aansluitend het beoordelingsoverleg	
17.00-18.00 uur	Beoordelingsoverleg panel	
18.00 uur	Terugkoppeling bevindingen	MT en alle belangstellenden

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport hbo Verpleegkunde

- Bachelor Nursing 2020, een toekomstbestendig profiel 4.0.
- Beroepsprofiel verpleegkundige, Verpleegkundigen & Verzorgenden 2020. Deel 3.
- Course Document 2018-2019 hbo -Verpleegkunde VT/DT.
- Onderwijs- en examenregeling bacheloropleiding tot verpleegkundige, Variant opleiding deeltijd (FLEX)
- Onderwijs- en examenregeling van de bacheloropleiding tot verpleegkundige, Variant deeltijd uitlopend.
- Onderwijs- en examenregeling bacheloropleiding van de bacheloropleiding tot verpleegkundige. (VT/PGL).
- Flexgids: Onderwijsontwerp Programma Flexibel Onderwijs, juli 2018.
- Opdracht- en Ontwerpschema studiejaar 2018/2019 (Voltijd regulier onderwijsprogramma).
- Overzicht van het ingezette personeel.
- Studentenstatuut Bacheloropleiding tot Verpleegkundige studiejaar 2018-2019.

FLEX

- Faseplan hbo-Verpleegkunde flex Deeltijd opleiding tot Verpleegkundige (BA) in het kader van experiment flexibilisering deeltijdonderwijs voor volwassenen. Fase I & II.
- Handreiking Oriëntatie op modules
- Handreiking toetsing hbo-Verpleegkunde flex 2018-2019. Versie februari 2019.
- Handreiking Werkplekieren hbo-Verpleegkunde flex. Versie 12-09-2018.
- Leeruitkomsten hbo-Verpleegkunde flex. Versie 6. 08-02-2019.
- Onderwijsovereenkomst student, inclusief persoonlijk leerarrangement voor de periode 2018-2019.
- Validering Leeruitkomsten hbo-Verpleegkunde flex 2018-2019. Juni 2018.
- Voorbeeld leerarrangement.

PGL

- Handleiding Praktijkgerichte Leerroute
- Leeruitkomsten hbo Verpleegkunde PGL Propedeutische Fase
- Handleiding COMPASS 2018-2019

Bijlage 3 CanMEDS-rollen en kernbegrippen

	CanMEDS-rollen:	Competentiegebieden:	Kernbegrippen:
1.	Zorgverlener	Vakinhoudelijk handelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klinisch redeneren ▪ Uitvoeren van zorg ▪ Zelfmanagement versterken ▪ Indiceren van zorg
2.	Communicator	Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Persoonsgerichte communicatie ▪ Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT)
3.	Samenwerkingspartner	Samenwerking	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Professionele relatie ▪ Gezamenlijke besluitvorming ▪ Multidisciplinair samenwerken ▪ Continuïteit van zorg
4.	Reflectieve Evidence Based Practice (EBP) professional	Kennis en wetenschap	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderzoekend vermogen ▪ Inzet EBP ▪ Deskundigheidsbevordering ▪ Professionele reflectie ▪ Morele sensitiviteit
5.	Gezondheidsbevorderaar	Maatschappelijk handelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventiegericht analyseren ▪ Gezond gedrag bevorderen
6.	Organisator	Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verpleegkundig leiderschap ▪ Coördinatie van zorg ▪ Veiligheid bevorderen ▪ Verpleegkundig ondernemerschap
7.	Professional en kwaliteitsbevorderaar	Professionaliteit en kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kwaliteit van zorg leveren ▪ Participeren in kwaliteitszorg ▪ Professioneel gedrag